

CZY I JAK OSTRZEGAĆ PRZED SEKTAMI I DESTRUKCYJNYMI RUCHAMI?

EDUKACJA – PROFILAKTYKA – TERAPIA

XV Toruńskie Sympozjum poświęcone Religiom i Alternatywnym Ruchom Religijnym
9 listopada 2023 r. (czwartek) 9.15-15.00
Centrum Dialogu Jana Pawła II (pl. Frelichowskiego 1; naprzeciw Klubu „Od Nowa”)
transmisja on-line: <https://youtube.com/live/40gZSidB0K0?feature=share>

Jak zgodnie stwierdzają prowadzone w Polsce badania socjologiczne, w naszym kraju mamy do czynienia – przynajmniej na przestrzeni ostatnich dwóch dekad – z gwałtownym kryzysem religijności katolickiej (deklaracji religijnych i praktyk). Można przypuszczać, że kryzys ten dotyka także innych wyznań chrześcijańskich. Dotyczy to zwłaszcza ludzi młodych, wśród których aktywne życie religijne, przede wszystkim w miastach, deklaruje mniejszość. Pozostali – jak mogłoby się wydawać – żyją w stanie religijnej (duchowej) obojętności. Jeśli jednak prawdziwe jest twierdzenie, że „natura nie znosi pustki”, to zasadne staje się pytanie, czy w miejsce chrześcijaństwa (choćby jedynie tradycyjnego, „dziedzicznego” w formie kulturowej), nie wchodzi propozycje alternatywne. Odpowiedź jest twierdząca; w socjologii religii (m.in. ks. prof. Janusz Mariański) mówi się nie tylko o zaawansowanych procesach indywidualizacji religii, jej „odkościelnieniu” czyli deinstytucjonalizacji (odejście od Kościoła), ale także o przejściu od religii (definiowanej przez wspólnotę) do konstruowanej indywidualnie duchowości. W literaturze traktującej o tzw. nowej duchowości pisze się o swoistym „rozlaniu się sacrum” na sferę zwyczajnego życia, czyli profanizację. W wielu przypadkach w grę wchodzi także propozycje (kulty, praktyki medytacyjne, wierzenia, obrzędy czarownicze, treści satanistyczne i inne), które mogą być – tak dla poszczególnych osób, jak i dla rodzin oraz grup społecznych - destrukcyjne. Przestrzenia, która przyczynia się do niekontrolowanej promocji potencjalnie destrukcyjnych idei i praktyk, jest Internet, w którym wielu młodych Polaków „przebywa” codziennie co najmniej przez kilka godzin. Tym samym (zakładając wolność mediów elektronicznych) nie da się ani określić skali nowych zagrożeń, ani im skutecznie zapobiegać.

W tegorocznej, już XV konferencji naukowej zaproszeni goście podejmą próbę odpowiedzi na pytanie, czy można, np. poprzez sieciowe działania edukacyjne istotnie wpływać na ograniczenie destrukcyjnych dla człowieka (zwłaszcza młodego) idei i praktyk. Prelegenci będą wskazywać możliwości adekwatnej profilaktyki zagrożeń ze strony toksycznych sekt i ruchów (także tych, które odcinają się od szeroko pojętej religii) oraz proponować sposoby terapii dla osób poszkodowanych (pokrzywdzonych). Zmieniający się świat oraz sposób postrzegania religii wymusza poszukiwanie nowych dróg ocalenia integralności i zdrowia psychicznego człowieka.